Súd:	Krajský súd Košice
Spisová značka:	3Co/340/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7109235026
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ladislav Duditš
ECLI:	ECLI:SK:KSKE:2017:7109235026.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a sudkýň JUDr. Evy Feťkovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobkyne Z.. F. V.H., J.. XX.XX.XXXX, G. I. H., V. XXX/X, zastúpenej JUDr. Katarínou Habiňákovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému Štátne lesy Tatranského národného parku Tatranská Lomnica, so sídlom v Tatranskej Lomnici, Vysoké Tatry, IČO: 31966977, zastúpenému JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom, so sídlom v Poprade, Mnoheľova 840/8, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 24C/236/2009 - 347 zo dňa 22.03.2016 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni p r i z n á v a plnú náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej iba „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaslať navrhovateľke doporučene písomné ospravedlnenie s textom: „Pani Z.. F. V., ospravedlňujeme sa Vám za svoje tvrdenie obsiahnuté v našej sťažnosti Slovenskej advokátskej komore zo dňa 28.11.2008, v ktorom sme tvrdili, že postupujete pri výkone svojej advokátskej praxe neprofesionálne, neodborne a používate metódy, ktoré sa priečia nielen Zákonu o advokácii ale aj Advokátskemu poriadku, čím znevažujete dôstojnosť advokátskeho stavu a zároveň sa Vám ospravedlňujeme za naše tvrdenie uvedené v sťažnosti zo dňa 4.6.2009, v ktorej sme tvrdili, že pri výkone advokátskej práce postupujete neprofesionálne, neodborne, používate metódy, ktoré sa priečia nielen Zákonu o advokácii ale aj Advokátskemu poriadku, čím znevažujete dôstojnosť advokátskeho stavu.“, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Ďalšími výrokmi rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a priznal žalobkyni náhradu trov konania vo výške 649,55 eur, pozostávajúcej z trov právneho zastúpenia vo výške 493,55 eur a z iných trov vo výške 156,- eur (súdny poplatok za návrh), ktorú je žalovaný povinný zaplatiť k rukám právnej zástupkyne žalobkyne.

2. Súd prvej inštancie rozsudok po zistení skutkového stavu a po právnom posúdení veci podľa § 11 a § 13 ods. 1, 2 a 3 OZ odôvodnil týmito podstatnými dôvodmi:

3. Žalobkyňa sa domáhala ochrany osobnosti vo forme písomného ospravedlnenia a priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur z dôvodu, že žalovaný svojimi výrokmi v písomných sťažnostiach podaných na Slovenskej advokátskej komore (SAK) opakovaným konaním neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti v písomnej forme, čím porušil jej právo podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (OZ). V konaní nebolo sporné, že žalovaný podal na Slovenskej advokátskej komore sťažnosti zo dňa 28.11.2008 a zo dňa 4.6.2009, ktorých predmetom bola profesionálna činnosť žalobkyne ako

advokátky pri zastupovaní klienta Lesoochranárske združenie VLK (ďalej iba LOZ VLK). Revízna komisia SAK pri šetrení obidvoch sťažnosti nezistila, že by advokátka svojim postupom a konaním vo veci porušila niektorú z povinností, ktoré jej zákon a stavovské predpisy ukladajú. Preto pri svojom rozhodovaní postupovala podľa ust. § 4 ods. 4 písm. b) Disciplinárneho poriadku SAK a vec odložila.

4. Súd prvej inštancie zdôraznil, že predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, jednak to, že zásah bol objektívne spôsobilý, aby z neho vznikla ujma na právach chránených ust. § 11 OZ. Občianskoprávna ochrana sa poskytuje len proti takým neoprávneným zásahom, ktoré sa dotýkajú mravnej integrity osobnosti občana tým, že môžu znížiť jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohroziť jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Pritom nie je rozhodujúce, akým spôsobom došlo k takémuto zásahu. Neoprávnenosť zásahu a teda aj zodpovednosť zaň podľa ust. § 11 a nasl. OZ nie sú vylúčené ani vtedy, ak chránené práva boli porušené obsahom podania adresovaného štátnemu orgánu. Aj v rámci vyšetrovania a podávania správ príslušným štátnym orgánom môže dôjsť takouto správou k zásahu do práv občana, pokiaľ správa nezodpovedá skutočnosti a môže ohroziť alebo narušiť chránené práva občanov. Je pravdou, že neoprávneným zásahom do práv chránených § 11 a nasl. OZ nie sú prejavy, ktoré podľa obsahu, formy a cieľa je možné považovať za upozornenia, podnety alebo žiadosti o objasnenia a prešetrenie určitých okolností, pokiaľ boli učinené v prostredí oprávnenom vec riešiť (podávanie upozornení a podnetov fyzických a právnických osôb voči orgánom oprávneným vec riešiť). Aj v takomto prípade však zásah nesmie vybočiť z rámca daného platnými predpismi. Napríklad aj v prípade, že osoba, ktorá vypovedá v súdnom konaní, zasiahne do osobnostných práv iného, nemusí ísť o zásah neoprávnený, s výnimkou prípadu, kedy sa ten, kto výpoveď pred súdom činí, dopustí excesu. O neoprávnený zásah nejde vtedy, ak sa stal primeraným spôsobom a nie je v rozpore s takými oprávnenými záujmami fyzickej osoby, na ktorých je potrebné trvať s ohľadom na zaistení základnej úcty jej dôstojnosti.

5. V prvom rade sa súd prvej inštancie zaoberal rozlíšením, či neoprávnený zásah spočíval v nepravdivých skutkových tvrdeniach alebo neprípustných hodnotiacich úsudkoch, prípadne v oboch uvedených typoch zásahov, z dôvodu, že ustálená súdna judikatúra z hľadiska kritéria pravdivosti posudzuje jednotlivé typy zásahu odlišne. Žalovaný tvrdil, že jeho sťažnosti obsahujú v podstate len dve skutkové tvrdenia a to 1/ tvrdenie, že plnomocenstvo advokátky v zastupovaní LOZ VLK pri požadovaní informácií od žalovaného a pri zastupovaní klientov v priestupkovom konaní je všeobecné a nekonkrétne a 2/ tvrdenie, že žalobkyňa ako advokátka i ako súkromná osoba požadovala od žalovaného informácie, ktorými nedisponoval, pričom mal zároveň za to, že z hľadiska kritéria pravdivosti je zrejmé, že obidve tvrdenia sú pravdivé a preto nemôže ísť o neoprávnený zásah. Súd prvej inštancie však poukázal na to, že z návrhu na začatie konania a vyjadrenia žalobkyne nevyplýva, že by za neoprávnený zásah do jej práv pokladala práve tieto žalovaným vybrané skutkové tvrdenia. V žalobe totiž žalobkyňa uviedla, že sa jej dotkli predovšetkým tie výroky žalovaného, že pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne, že svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala text splnomocnenia a v konečnom dôsledku v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu (obsiahnuté v prvej sťažnosti) a že pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne a v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu (obsiahnuté v druhej sťažnosti). Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobkyňou označené výroky žalovaného (okrem výrokov o tom, že navrhovateľka svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala ich text) predstavujú hodnotiace úsudky žalovaného. Na druhej strane výroky žalovaného, že žalobkyňa svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala ich text, nepochybne predstavujú skutkové tvrdenia.

6. Čo sa týka skutkových tvrdení v sťažnostiach žalovaného, v konaní nebola žiadnym dôkazom preukázaná ich pravdivosť. Žalovaný neoznačil, ani nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie pravdivosti tvrdení o tom, že žalobkyňa svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala ich text. Čo sa týka hodnotiacich úsudkov, tieto podliehajú kritériám pravdivého základu, ale aj prejavu a sledovaného cieľa, primeranosti a formy. Súd prvej inštancie vo vzťahu k otázke, či hodnotiace úsudky v prvej sťažnosti žalovaného vychádzajú z pravdivého základu uviedol, že pri ich vyslovení vychádzal žalovaný z tvrdenia o vadnosti resp. neplatnosti plnomocenstiev, pri ktorých vyslovil názor, že pri vyhotovovaní týchto plnomocenstiev nešlo o prejav slobodnej vôle klientov, žalobkyňa využila, možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, ktorým zo strany žalovaného hrozilo vymáhanie

spôsobenej škody, aby ich mohla právne zastupovať v rôznych konaniach a možno aj bez ich vedomia a pritom účtovať finančné náhrady za právne zastupovanie. Súd prvej inštancie uviedol, že z hľadiska existencie formálnych a obsahových náležitostí plnomocenstvám niet čo vytknúť, čo konštatovala aj Revízna komisia SAK vo svojej odpovedi na sťažnosť žalovaného. Žalovaný sa tiež mylne domnieval, že tieto plnomocenstvá boli udelené na zastupovanie klientov v priestupkovom konaní. Ako konštatovala Revízna komisia SAK v odpovedi na sťažnosť, na zastupovanie klientov v priestupkovom konaní žalobkyňa ako advokátka predkladala osobitné splnomocnenie, ktorého náležitosti podľa zákona je oprávnený posudzovať iba príslušný správny orgán. Len na okraj súd prvej inštancie dodal, že aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcie verejnej správy v rozhodnutí č. SVS-230/2009/01217/ TLS zo dňa 3.8.2009 konštatovalo, že plnomocenstvá na zastupovanie LOZ VLK, predložené Z.. F. V., nie sú v rozpore so zákonom, pretože žiaden zákon nevyžaduje overenie podpisov na plnomocenstve o zastupovaní v priestupkovom konaní. Súd prvej inštancie preto zhrnul, že hodnotiace úsudky žalovaného nevychádzali z pravdivého základu, pretože plnomocenstvám z právneho hľadiska nebolo možné vytknúť žiadne nedostatky a zároveň nebolo preukázané, že by žalobkyňa svojvoľne (t. j. proti vôli splnomocniteľov) zasahovala do textu resp. upravovala text plnomocenstva. Ak na základe tejto skutočnosti žalovaný spochybnil, že išlo o slobodný prejav vôle klientov ako splnomocniteľov a vyvodil, že žalobkyňa využila a možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, aby ich bez ich vedomia mohla zastupovať a účtovať finančné náhrady za právne zastupovanie a vyslovil záver, že pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne a v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu, potom súd skonštatoval, že išlo o absolútne nadsadené, nenáležité hodnotiace úsudky žalovaného bez toho, že by pre ne bolo možné nájsť akýkoľvek reálny podklad v skutkovom základe posudzovanej veci. Vo vzťahu k otázke, či hodnotiace úsudky žalovaného uvedené v jeho druhej sťažnosti vychádzajú z pravdivého základu, poukázal súd prvej inštancie na to, že žalovaný pri vyslovení hodnotiacich úsudkov v druhej sťažnosti opäť vychádzal z tvrdenia o vadnosti resp. neplatnosti plnomocenstva zo dňa 30.9.2008 udeleného splnomocniteľom LOZ VLK, ktoré žalobkyňa predložila spolu so žiadosťou o sprístupnenie informácií podľa zákona č.211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. Súd prvej inštancie sa podrobne zaoberal otázkou náležitosti plnomocenstva a následne uzavrel, že z obsahu splnomocnenia zo dňa 30.9.2008 jednoznačne vyplýva, kto je splnomocniteľom, kto jeho štatutárnym orgánom, kto bol splnomocnencom, dátum udelenia splnomocnenia, ako aj rozsah splnomocnenia. Plnomocenstvo je opatrené podpisom splnomocniteľa, konkrétne podpisom F.. Z. X., ktorý bol štatutárnym orgánom LOZ VLK. Súd prvej inštancie ďalej doplnil, že ide o tzv. generálne plnomocenstvo, čo znamená, že žalobkyňa bola oprávnená žiadať informácie podľa citovaného zákona aj vo vzťahu k iným povinným subjektom. Podrobne posúdil aj splnenie formálnych náležitostí žiadosti o sprístupnenie informácií (§14 ods. 1 a 2 zákona č.211/2000 Z. z.). Z vykonaného dokazovania ďalej nesporne vyplynulo, že žalovaný žiadosti žalobkyne, zastupujúcej žiadateľa LOZ VLK, nevyhovel (s poukazom na vadnosť plnomocenstva). V nadväznosti na uvedené sa potom v sťažnosti podanej na žalobkyňu žalovaný pozastavoval nad tým, že žalobkyňa dňa 15.10.2008 spracovala žiadosť o sprístupnenie informácií podľa zákona č.211/2000 Z.z., kde ako žiadateľka vystupovala osobne a požadovala presne tie isté informácie, ktoré požadovala ako advokátka zastupujúca LOZ VLK. Súd skonštatoval, že uvedený postup bol len prirodzenou a logickou reakciou žalobkyne na postup žalovaného, ktorý riadne podanej prvej žiadosti nevyhovel. Podľa ust. § 3 ods. 1 a 3 citovaného zákona, má každá fyzická aj právnická osoba právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii a informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje. Otázka žalovaného, čo viedlo žalobkyňu k takémuto postupu, teda nie je namieste. Pokiaľ žalovaný v sťažnosti vytýkal reakciu žalobkyne na jeho postup podaním odvolania proti odmietnutiu poskytnutia informácií poukázal súd na ust. § 19 ods. 1 citovaného zákona a skonštatoval, že žalobkyňa v súlade s citovaným predpisom a v súlade s oprávnenými záujmami svojho klienta, ktorý ju splnomocnil na zastupovanie v konaní o slobodnom prístupe k informáciám, bola nielenže oprávnená, ale aj povinná podať tento opravný prostriedok. Napokon, aj revízna komisia SAK v odpovedi na druhú sťažnosť odporcu uviedla, že nemožno pokladať za porušenie povinností advokáta, ak advokát podal opravný prostriedok alebo iný podnet na príslušný správny orgán v súvislosti s nesprístupnením informácií. Pokiaľ na základe takéhoto skutkového základu odporca vyriekol hodnotiaci úsudok, že žalobkyňa pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne a v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu, potom opäť ide o absolútne nadsadené, nenáležité hodnotiace úsudky bez toho, že by pre tieto úsudky bolo možné nájsť akýkoľvek reálny podklad v skutkovom základe posudzovanej veci.

7. K obrane žalovaného, že k tvrdenému zásahu do práva na ochranu osobnosti došlo v rámci výkonu subjektívneho práva stanoveného zákonom, ktoré žalovaný využil tak, že sa so sťažnosťami na žalobkyňu a jej postup obrátil na stavovskú organizáciu advokátov (SAK), súd prvej inštancie opakovane uznal, že neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti nie sú prejavy, ktoré podľa obsahu, formy a cieľa je možné považovať za upozornenia, podnety alebo žiadosti o objasnenia a prešetrenie určitých okolností, pokiaľ boli učinené v prostredí oprávnenom vec riešiť (podávanie upozornení a podnetov fyzických a právnických osôb voči orgánom oprávneným vec riešiť). Petičné právo predstavuje právo každého obracať sa na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami vo veciach verejného alebo iného spoločenského záujmu. Ani toto právo však nie je neobmedzeným právom, pretože je obmedzené samotnými zákonnými náležitosťami článku 18 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj základnými právami iných osôb, konkrétne právami iných fyzických osôb na ochranu osobnej cti, dobrej povesti a mena (článok 10 ods. 1 Listiny). Do občianskej cti fyzickej osoby možno neoprávnene zasiahnuť nielen zverejnením difamujúcich skutkových tvrdení, najmä zverejnením nepravdivých skutočností týkajúcich sa fyzickej osoby, ale tiež neprípustnými hodnotiacimi úsudkami o tejto osobe (neprípustnou kritikou občana, či jeho konania). Kritika nie je neoprávnená, ak nie sú prekročené medze kritiky vecnej (opierajúcej sa o pravdivé skutočnosti a vyvodzujúcej z nich závery, ktoré tieto skutočnosti odôvodňujú) a ak je primeraná obsahom i formou. kritika je určitý sumár hodnotiacich úsudkov a vždy vyjadruje názor toho, kto takéto úsudky prednáša. O vecnú kritiku ide vtedy, ak vychádza z pravdivých východiskových podkladov, avšak súčasne musí z týchto východiskových podkladov vyvodzovať aj zodpovedajúce hodnotiace závery. Znamená to, že ak by aj kritika vychádzala z pravdivých východiskových podkladov, ale by išlo o difamujúci hodnotiaci úsudok, takúto kritiku nemožno pokladať za prípustnú. V prejednávanej veci však hodnotiace úsudky postrádajú akýkoľvek podklad v skutkovom základe posudzovanej veci. Aj za situácie, že žalovaný sa (mylne) domnieval, že posudzované plnomocenstvá boli skutočne vadné pre absenciu náležitostí, tak tie slovné spojenia a výrazy, ktoré použil pri vyslovení hodnotiacich úsudkov, sú evidentne v značnom nepomere k cieľu kritiky. Je z nich zrejmé vážne obvinenie navrhovateľky z nečestného a neodborného jednania. Takáto kritika je neprimeraná, presahuje obsahom, formou a cieľom rámec pravdivej objektívnej kritiky.

8. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal posúdením otázky, či zásah žalovaného bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 OZ. Uviedol, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť tieto práva. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov. Pri práve na ochranu občianskej cti, kedy následok spočíva v znížení vážnosti u spoluobčanov a v ohrození postavenia a uplatnenia občana v spoločnosti, by zisťovanie takýchto okolností mohlo byť v rozpore s cieľom právnej úpravy ochrany osobnosti. O objektívnu spôsobilosť vyvolať takéto následky nejde napr. vtedy, ak došlo k zásahu napr. pri rozhovore len medzi dvoma osobami. Ak sa však dostanú prednesené výroky na verejnosť, alebo ak sa na verejnosť môžu dostať, je tu daná objektívna spôsobilosť vyvolať následky týkajúce sa osobnosti občana. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že zásah nebol spôsobilý narušiť alebo ohroziť chránené práva iba z dôvodu, že sťažnosti boli riešené len interne - príslušným stavovským orgánom. Poukázal pritom na postavenie SAK a jej revíznej komisie. Skonštatoval, že k zásahu do osobnostných práv žalobkyne nedošlo v súkromnom rozhovore medzi dvoma osobami alebo listom určeným len žalobkyni, ale s obsahom sťažností sa s určitosťou museli oboznámiť aj ďalšie osoby - členovia revíznej komisie, ktorí sú advokáti, a tiež aj osoby, pracujúce na oddelení sťažností, čo vedie k záveru o objektívnej spôsobilosti narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 OZ, okrem osobnej občianskej cti, dôstojnosti, aj profesijnú česť a vážnosť advokáta ako podnikateľa.

9. V ďalšej časti odôvodnenia súd prvej inštancie skonštatoval, že aj keď ustálená súdna judikatúra nevyžaduje, aby zásah vyvolal aj následky, a teda postačuje, aby bola daná aj len možnosť ohrozenia práv chránených ust. § 11 OZ, súd mal vykonaným dokazovaním, výpoveďou žalobkyne a svedkov F.. Z. V.H., S.. S. U. M. F.. Z. X. v predmetnej veci za preukázané, že následky na mravnej integrite žalobkyne, vrátane jej profesijnej cti a vážnosti, skutočne aj nastali. Vzhľadom na intenzitu obvinení z nečestného jednania, neodborného postupu ako advokátky, vzhľadom na prostredie, v ktorom boli sťažnosti prejednávané, súd nemal pochybnosti o tom, že takýto zásah mohol mať a aj skutočne mal vplyv na súkromný, pracovný a profesijný život žalobkyne, že sa ním cítila hlboko dotknutá, že došlo k narušeniu kvality jej života v rodine ako aj zamestnaní. V neposlednom rade súd poukázal na to, že intenzitu následkov zásahu je potrebné vnímať aj v tej súvislosti, že zo strany žalovaného išlo o

opakované zásahy, vyjadrené v dvoch sťažnostiach, nasledujúcich po sebe v krátkom časovom úseku 6 mesiacov.

10. Na záver súd prvej inštancie uviedol, že v konaní o ochranu osobnosti je potrebné postupovať tak, aby bola naplnená požiadavka primeranosti súdom priznaného zadosťučinenia. Žalobkyňa sa domáhala jednak písomného ospravedlnenia zo strany žalovaného, jednak priznania náhrady nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že obe formy zadosťučinenia sú namieste. Napriek tomu, že Slovenská advokátska komora po prešetrení obe sťažnosti žalovaného odmietla, žalovaný doposiaľ neposkytol žalobkyni morálne zadosťučinenie vo forme či už ústneho alebo písomného ospravedlnenia a aj v tomto konaní dôrazne trval na tom, že k žiadnemu neoprávnenému zásahu z jeho strany nedošlo. Vzhľadom na vyššie uvedené následky v osobnostných právach navrhovateľky, ktoré nastali nielen v jej súkromnom, ale aj pracovnom či profesijnom živote, je súd prvej inštancie presvedčený, že priznanie finančnej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur predstavuje primeranú satisfakciu.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., a priznal úspešnej žalobkyni náhradu trov za zaplatený súdny poplatok a účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia, ktorých výšku podrobne odôvodnil.

12. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to v celom jeho rozsahu, ktoré odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 1 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p., ďalej podľa ust. § 205 ods. 1 písm. b), d) a f) O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

13. Žalovaný v dôvodoch odvolania poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/106/2010, ktoré vo vzťahu k právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyžaduje, aby sa súd vyporiadal s podstatnými argumentmi sporovej strany. Následne uvádza argumenty, ktoré odvolateľ za podstatné považoval. Namieta najmä, že nešlo o zásah, ktorý by bol spôsobilý privodiť ujmu na právach žalobkyne, pretože vec bola prejednaná orgánom, a to príslušným. Nie sú teda splnené základné atribúty podľa § 11 OZ ani kritéria nepravdivých skutkových tvrdení a vecnosti pravdivého základu primárnej formy a cieľa vo vzťahu k tomu, aby hodnotiaci úsudok uvedený v sťažnosti bol pokladaný za neoprávnený zásah do práv žalobkyne. Uvádza ďalej, že z podstaty sťažnostného konania je vylúčené, aby žalovaný, ktorý mal dôvodné pochybnosti o profesijnom konaní žalobkyne, bol postihovaný len na základe toho, že sa dožadoval na príslušnom orgáne preskúmania postupu žalobkyne. Preto je potrebné skúmať okolnosti a súvislosti, za akých k písomnému prejavu žalovaného došlo. Namietal tiež, že nemôže byť postihovaný za úkon, ktorý zo svojej podstaty predpokladá istú mieru jeho nespokojnosti a pochybnosti, na základe ktorého žiada preskúmať konanie osoby príslušným orgánom a poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR č. 30Cdo/2342/2006 a 28Cdo/2099/2002 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/180/2007. Svedecké výpovede F.. X.Č. M. S.. U. považoval za nehodnoverné. Za naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 1 písm. a O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. považoval odvolateľ to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s týmito jeho zásadnými argumentami, na ktoré v rozsudku nenašiel relevantné odôvodnenie a špecifickú odpoveď. V ďalšej časti odvolania namieta naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 1 písm. f) O.s.p. v tom, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Tvrdí, že podanými sťažnosťami realizoval svoje ústavné právo vyslovenia pochybností a konaní žalobkyne, pričom jeho kritika konania sa týkala výlučne jej profesijného konania ako advokátky. Z obsahu sťažnosti nevyplýva a v konaní nebolo preukázané, žeby žalovaný kritizoval súkromný život žalobkyne, resp. sa odchýlil od merita obsahu sťažnosti. Realizácia práva na podanie sťažnosti bola uskutočnená spôsobom konzistentným s Ústavou SR, preto neprichádza do úvahy jeho zodpovednosť. V konaný nebolo preukázané, žeby výkonom práva žalovaným došlo k neprimeranému obmedzeniu, či popretiu iného práva alebo slobody. Možnosť takéhoto postihu je vylúčená aj podľa § 6 zákona č. 152/1998 Z.z. o sťažnostiach. Keďže sa sťažnosti netýkali súkromného života ani inej stránky ochrany osobnosti žalobkyne, je preukázané, že nedošlo k stretu petičného práva s právom na ochranu osobnosti. Odôvodnenie napadnutého rozsudku neberie ohľad na skutočnosť, že zistený skutkový stav mal zisťovať orgán oprávnený konať vo veci sťažnosti, teda SAK. Preto sťažnosti nemožno posudzovať z hľadiska pravdivosti základu, pretože samotné sťažnostné konanie pochybnosť o ich pravdivostnom základe nepokladá. Postup súdu prvej inštancie, ktorým posudzuje sťažnosti vo svojom odôvodnení z hľadiska pravdivosti je nelogický, ale zjavne aj arbitrárny, popierajúci zmysle sťažnostného konania. Táto

arbitrárnosť podľa názoru odvolateľa spočíva aj v tom, že napriek záveru o nepravdivosti svojvoľného zásahu žalobkyne do textu plnomocenstiev, resp. úprave textu plnomocenstva nebol vypočutý ani jediný svedok. V ďalšej časti odvolania odvolateľ namieta nesprávnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, ktoré v texte odvolania podrobne uvádza. Trvá na tom, že nebolo preukázané, aby zo strany žalovaného išlo o neprimeranú kritiku, či neprimeraný hodnotiaci úsudok. Pokiaľ sa týka posúdenia neprimeraného hodnotiaceho úsudku má za to, že tento nebol naplnený. Sťažovateľ hodnotil postup podľa svojho laického vedomia ako kroky hraničiace so zneužitím práva. Poukazuje tiež na to, že závery Revíznej komisie Slovenskej advokátskej komory nevyvracajú tvrdenia žalovaného v podanej sťažnosti, ale sa nimi zaoberajú len čo do rozsahu možného postihu advokátky zo strany stavovských predpisov. navyše sám súd prvej inštancie uznal, že neoprávneným zásahom do práv na ochranu osobnosti nie sú prejavy, ktoré podľa obsahu formy a cieľa je možné považovať za upozornenia, podnety alebo žiadosti o objasnenia a prešetrenie určitých okolností. Úplne protichodne s týmto tvrdením je potom podľa názoru odvolateľa celé rozhodnutie a záver súdu prvej inštancie. Za nesprávnu považuje odvolateľ aj úvahu o vyhodnotení objektívnej spôsobilosti šírenia a vyvolania ujmy a spôsobilosti zásahu do práv žalobkyne v prostredí Slovenskej advokátskej komory. Konanie o sťažnosti je neverejným. Žalobkyňa navyše túto skutočnosť sama nikdy nenamietala. Za absolútne nelogické považuje odvolateľ to, aby súd vyhodnotil výpovede svedkov U., V. M. X. ako dôkazy preukazujúce zásah do práv žalobkyne za situácie, že práve žalobkyňa svedkov podaných sťažnosti oboznámila. Posledné nesprávne skutkové zistenie súdu podľa názoru odvolateľa spočíva v určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, na ktorú súd nevykonal žiadne dokazovanie. V tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu SR III. ÚS 267/08. Za odvolací dôvod podľa § 205 ods. 1 písm. b) O.s.p. považuje žalobca porušenie prísnej zásady kontradiktórnosti konania podľa § 118a O.s.p.

14. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

15. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý platí aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti zákona zostávajú zachované (§ 470 ods. 1, 2 prvá veta CSP). Žalovaný podal dovolanie za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preto Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) posudzoval odvolanie z hľadiska jeho prípustnosti a uplatnených odvolacích dôvodov podľa ustanovení predchádzajúceho procesného predpisu.

16. Po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou a smeruje proti odvolaniu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 ods. 1, § 204 ods. 1 O.s.p.), odvolací súd prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože na jeho nariadenie nebol daný dôvod podľa § 305 ods. 1 CSP. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu podľa ust. § 379 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

17. Odvolací súd vo všeobecnosti konštatuje, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci vykonal dokazovanie rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti konania a dôkazné návrhy sporových strán v rozsahu dostatočnom pre zistenie skutkového stavu veci potrebného pre rozhodnutie. Na takto zistený skutkový stav aplikoval relevantné ustanovenia hmotného práva, ktoré aj správnym spôsobom interpretoval. V konaní nedošlo k takým vadám, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 389 CSP. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa dôsledne vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávanej veci. Odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa všetky požiadavky uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je podrobné, jasné, logické a zrozumiteľné a dáva odpoveď na relevantné námietky odvolateľa, ktoré boli prednesené ako jeho procesná obrana už aj v konaní na súde prvej inštancie. Odvolací súd konštatuje správnosť a úplnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

18. K podstatným odvolacím námietkam a k uplatneným odvolacím dôvodom uvádza odvolací súd nasledovné.

19. Odvolateľ uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. Tvrdí teda, že existuje dôvod na zrušenie rozhodnutia, pretože postupom súdu prvej inštancie sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom a zároveň súd prvého stupňa

nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Za postup súdu prvej inštancie, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom považuje odvolateľ nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku a v tejto súvislosti sa odvoláva na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/106/2010, ktoré sa zaoberá otázkami práva na odôvodnenie rozhodnutia. K tomu súhrne uvádza aj tie argumenty, ktoré on považuje v konaní za podstatné. Odhliadnuc od skutočnosti, že vec, o ktorej rozhodoval Najvyšší súd SR uznesením z 15.7.2010 sp. zn. 5Cdo/106/2010 nemá žiadnu vecnú, skutkovú ani právnu súvislosť s prejednávanou vecou, uvádza odvolací súd, že výklad obsahu čiastkového práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, je v ustálenej judikatúre najvyšších súdnych autorít (Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR) upravený dostatočným spôsobom. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP, ktorá konštatuje, že súd nie je povinný povinný dať podrobnú odpoveď na každú otázku (Van de Hurk proti Holandsku z 19. apríla 1994), ale vyžaduje, aby súd poskytol odpoveď na tie argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné (Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994 a iné). K tomu však je potrebné dodať, že posúdenie relevantnosti jednotlivých argumentov, resp. určenie, ktorý argument je pre posúdenie veci podstatný, nie je závislé od názoru sporovej strany, ale výslovne od posúdenia konajúceho súdu. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd napr. na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie poskytol dostatočné odôvodnenie na relevantnú procesnú obranu odvolateľa, vznesenú počas konania, konkrétne dáva odpoveď na otázku neoprávnenosti zásahu žalovaného, jeho spôsobilosti zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, na charakter konania o sťažnosti. Preto odvolací súd nepovažuje za dôvodnú odvolaciu námietku, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva odpoveď na relevantné argumenty.

20. V ďalšej časti odvolania odvolateľ tvrdil, že z jeho strany nešlo o zásah spôsobilý privodiť ujmu na právach žalobkyne s poukazom na to, že uplatňoval iba svoje petičné právo garantované Ústavou SR. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie na strane 20 a 21 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie na strane 20 v 3., 4. a 5. odseku dáva odpoveď na podstatnú otázku konfliktu medzi petičným právom a právom na ochranu osobnosti. Na strane 14 (posledný odsek) a 15 (prvý odsek) napadnutého rozsudku odôvodňuje súd prvej inštancie aj svoj názor na exces z výkonu petičného práva žalovaného Odvolací súd zdôrazňuje, že prípadný konflikt medzi petičným právom a právom na ochranu osobnosti je potrebné riešiť aplikáciou princípu proporcionality. Aj petičné právo je totiž obmedzené základným právom na ochranu osobnej cti dobrej povesti a mena, preto ani výkon petičného práva v situácii, že dôjde k vybočeniu (excesu) z jeho primeraného uplatňovania bude posudzovaný ako neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti.

21. Je pravdou, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva odpoveď na obranu žalovaného v tej časti, v ktorej sa odvoláva na ust. § 6 zákona č. 152/1998 Z. z. (zákon o sťažnostiach) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého podanie sťažnosti sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by sťažovateľovi spôsobili akúkoľvek ujmu. Odvolací súd k tomu uvádza, že aj bez potreby vykonania, či zopakovania dokazovania je potrebné jeho gramatickým a logickým výkladom dospieť k jednoznačnému záveru, že uplatnenie práva na ochranu osobnosti prostredníctvom občianskoprávnej žaloby v žiadnom prípade nemožno považovať za vyvodzovanie dôsledkov v zmysle citovaného ustanovenia. Vznik prípadnej ujmy vyplývajúcej z porušenia práva na ochranu osobnosti je totiž následkom porušenia práva povahy občianskoprávnej, ktoré nemá a nemôže mať žiadnu spojitosť so vznikom ujmy podľa predpisu verejného práva, ktorým je zákon o sťažnostiach.

22. V ďalšej odvolacej námietke žalovaný tvrdí, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s jeho argumentáciou o tom, že nemôže byť postihovaný za úkon, ktorý predpokladá istú mieru jeho nespokojnosti a pochybnosti. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho súdu ČR. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR z 20.3.2007 sp. zn. 5Cdo/180/2007 nijako nespochybňuje závery odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pretože obsahuje iba právny výklad ust. § 11 a nasl. OZ vo vzťahu k predpokladom, za ktorých je možné určitý zásah považovať za neoprávnený a objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach a zaoberá sa obsahom vyjadrenia, ku ktorému došlo pri výkone subjektívneho práva garantovaného zákonom. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia práve dáva odpoveď na otázku, prečo považuje zásah zo strany žalovaného za neoprávnený a v čom vidí jeho objektívnu spôsobilosť

privodiť ujmu na chránených právach žalobkyne. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie na strane 21 tretí odsek a štvrtý odsek. Odvolací súd jednoznačne súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že hodnotiace úsudky žalovaného v jeho sťažnostiach sú neprimeraným excesom pri výkone jeho subjektívneho práva podať sťažnosť vzhľadom na zvolené a použité výrazové prostriedky. K argumentácii odvolateľa rozsudkom súdu Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2342/2006 uvádza odvolací súd, že tento rozsudok vychádza zo skutkovo odlišnej situácie, keď v konaní o ochranu osobnosti boli žalobcami klienti, ktorí tvrdili, že pri rokovaní za účasti žalovanej advokátky malo dôjsť k zásahu do práva na ochranu ich osobnosti výrokmi advokátky. Rovnako ani rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 28Cdo/2099/2002 nerieši situáciu, keď by k zásahu do práva na ochranu osobnosti došlo podaním sťažnosti alebo podobného úkonu adresovaného orgánu, ktorý je oprávnený túto sťažnosť alebo iný podnet riešiť.

23. K odvolacej námietke týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci, predovšetkým absencie posúdenia zákazu postihu podľa § 6 zákona č. 152 /1998 Z.z. o sťažnostiach sa už odvolací súd vyjadril v bode 9.3 odôvodnenia. k námietke o nemožnosti posudzovať sťažnosti žalovaného kritériom pravdivosti základu sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré dáva vyčerpávajúce a podrobné vysvetlenie jeho úvah. Odvolací súd iba dodáva, že aj vecná kritika musí vychádzať z reálnych alebo pravdivých podkladov (porovnaj rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo/61/2000, ZSP 14/2001) o tom, prečo považuje konanie žalovaného za neoprávnené.

24. Podobne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku vo vzťahu k namietanému nesprávnemu vyhodnoteniu vykonaných dôkazov. Odvolacie námietky prezentujú iba odlišný pohľad a názor odvolateľa na vyhodnotenie dokazovania prvostupňovým súdom. Hodnotenie dôkazov je výlučným procesným oprávnením konajúceho súdu a pokiaľ hodnotenie je vykonané v súlade s ust. § 132 O.s.p. nezakladá iný názor odvolateľa dôvodnosť odvolacích námietok.

25. Pokiaľ sa týka priznanej výšky nemajetkovej ujmy, vytýka odvolateľ súdu prvej inštancie, že pre posúdenie výšky nevykonal žiadne dokazovanie. Podmienkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ je v prvom rade skutočnosť, že morálna satisfakcia sa s ohľadom na okolnosti prípadu javí ako nepostačujúca, pričom v dôsledku zásahu musí dôjsť k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere. Posúdenie splnenia tejto podmienky je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorá musí vychádzať z okolností a povahy prípadu. Objektívnym kritériom posúdenia dôvodnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zistenie, či by za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo, vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom na jej intenzitu, rozsah a trvanie ako závažnú pociťoval každý, nachádzajúci sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby (uznesenie ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 154/2011). Je teda zrejmé, že aj pre posúdenie otázky priznania základu a výšky nemajetkovej ujmy je podstatná objektívna možnosť neoprávneného zásahu vyvolať následok predpokladaný v ust. § 13 ods. 2 OZ. Takúto úvahu je možné vykonať aj bez vykonania dokazovania na konkrétne prejavy značnej miery zníženia dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Odvolací súd však zdôrazňuje, že súd prvej inštancie v tomto smere vykonal dokazovanie výsluchom svedkov a dôsledky zásahu zhrnul v dôvodoch rozsudku na strane 22 odsek 4.

26. K poslednej námietke odvolateľa, ktorý namieta existenciu procesnej vady § 205 ods. 1 písm. b) O.s.p. spočívajúcej v tom, že nebol dodržaný postup podľa § 118a ods. 1 O.s.p. uvádza odvolací súd, že ani tento odvolací dôvod nie je daný. Ustanovenie § 118a ods. 1 O.s.p. upravovalo prísnu koncentráciu konania vo veciach taxatívne v ňom vymenovaných. Koncentračný princíp v civilnom konaní znamená, že určité úkony účastníkov môže byť koncentrované do určitého procesného štádia s následkom procesnej preklúzie. Ide o osobitný koncentračný princíp, z ktorého však existujú výnimky uvedené v ust. § 118a ods. 2 O.s.p. V prejednávanej veci bolo prvé pojednávanie vo veci samej uskutočnené dňa 4.10.2010. Žalobkyňa po vykonaní tohto pojednávania nepredniesla žiadne ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nad rámec tých návrhov, ktoré boli vykonané v žalobe, resp. na prvom pojednávaní vo veci. Preto nedošlo k porušeniu citovaného ustanovenia.

27. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto rozsudok potvrdil v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní mala plný úspech žalobkyňa, preto jej súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 - § 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval o prvej inštancii. Pri dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolávateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.